

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

29 жовтня 2025 року

**Біла Церква
2025**

СЕРДЮК В.В., магістрант

Науковий керівник – **ЛИННИК Т.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КОЛІЗІЇ У СПІВВІДНОШЕННІ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

У тезах досліджуються теоретичні та практичні аспекти співвідношення міжнародних стандартів прав людини й національного законодавства України. Проаналізовано основні колізії, що виникають у процесі імплементації міжнародно-правових норм, а також визначено напрями їх гармонізації в умовах євроінтеграції.

Ключові слова: права людини, міжнародні стандарти, Конституція України, колізія норм, Європейський суд з прав людини, імплементація, верховенство права, гармонізація.

Україна є стороною більшості основоположних міжнародних актів у сфері прав людини — Загальної декларації прав людини 1948 р., Міжнародних пактів 1966 р., Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., Конвенції ООН проти катувань, Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок [1,с.75]. Згідно зі ст. 9 Конституції України, чинні міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою, є частиною національного законодавства [2,с.132]. Це означає, що держава бере на себе зобов'язання дотримуватись міжнародних стандартів у сфері прав людини на рівні із внутрішніми нормами [3].

Попри це, у правозастосовній практиці часто виникають колізії між положеннями міжнародних актів та нормами національного законодавства. Наприклад, законодавчі обмеження свободи мирних зібрань чи вираження поглядів, встановлені в окремих випадках під час воєнного стану, не завжди відповідають вимогам пропорційності та необхідності в демократичному суспільстві, визначеним ст. 10 та 11 Європейської конвенції [4]. Аналогічно, питання тривалості попереднього ув'язнення, умов утримання під вартою або гарантій справедливого судового розгляду неодноразово ставали предметом розгляду ЄСПЛ у справах проти України [7,с.59].

Складність полягає і в тому, що Конституція України не визначає чіткого механізму пріоритету міжнародних договорів у разі колізії з національним законом, що породжує неоднозначність у судовій практиці [6]. Одні суди визнають пріоритет міжнародного договору, інші — керуються внутрішніми нормами, посилаючись на принцип суверенітету держави [1,с.103].

Проблемою залишається відсутність системного підходу до імплементації рішень Європейського суду з прав людини. Хоча Україна формально виконує більшість рішень, фактично процес часто є затяжним або обмежується виплатою компенсації без внесення необхідних змін до законодавства [7,с.122]. Зокрема, невиконання рішень у справах «Юрій Миколайович Іванов проти України» та «Бурмич та інші проти України» свідчить про системну проблему невиконання судових рішень на національному рівні [8].

Іншою сферою колізій є застосування положень Конвенції під час воєнного стану. З одного боку, Україна скористалася правом дерогації (обмеження окремих прав) відповідно до ст. 15 Конвенції, однак практика свідчить, що баланс між безпекою держави та гарантіями прав людини часто порушується [5,с.185]. Питання законності затримань, доступу до правової допомоги, а також свободи слова залишаються спірними [7,с.97].

Для подолання таких суперечностей необхідно забезпечити системну гармонізацію законодавства з міжнародними стандартами, удосконалення конституційного механізму застосування міжнародних договорів, посилення ролі Конституційного Суду у вирішенні колізій між національним і міжнародним правом, створення постійного міжвідомчого органу з моніторингу виконання рішень ЄСПЛ, підвищення рівня правової культури суддів і посадових осіб у питаннях міжнародних стандартів [2,с.278].

У контексті євроінтеграційних прагнень України важливим завданням є забезпечення відповідності національної правової системи Копенгагенським критеріям ЄС, що включають повагу до прав людини, демократичні інститути та верховенство права [5,с.266].

Гармонізація міжнародних та внутрішніх норм є не лише юридичним, а й політичним пріоритетом, від якого залежить міжнародна репутація держави [1, с.198].

Таким чином, усунення колізій між міжнародними стандартами прав людини та національним законодавством України є складним, але необхідним процесом. Його успішність визначатиметься рівнем правової інтегрованості держави у європейський правовий простір, ефективністю конституційного контролю та здатністю судової системи забезпечувати реальне дотримання прав людини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Глобалізація та міжнародні фінанси: підручник / за ред. А.І. Кредісова. – К.: КНЕУ, 2020. – 412 с.
2. Міжнародні фінанси: навч. посібник / О. Мозговий, І. Школьник. – К.: ЦУЛ, 2021. – 356 с.
3. Official site of the International Monetary Fund (IMF). URL:<https://www.imf.org>.
4. Official site of the World Bank. URL:<https://www.worldbank.org>.
5. Інтеграція України у світову економіку: сучасні тенденції / за ред. Л.І. Федулової. – К.: НІСД, 2022. – 298 с.
6. Національний банк України. Офіційний сайт. URL:<https://bank.gov.ua>.
7. Ukraine: Country Report. International Monetary Fund, 2023.
8. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). Official publications. URL:<https://www.ebrd.com>.

УДК 339.9

СЕРДЮК В.В., магістрант

Науковий керівник – **КОВАЛЬЧУК І.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ

У тезах розглядаються сучасні тенденції та виклики інтеграції України у світову фінансову систему, її взаємодія з міжнародними фінансовими організаціями, вплив глобалізації та цифровізації на економічний розвиток держави, а також проблеми боргової залежності та фінансової безпеки.

Ключові слова: Україна, світова фінансова система, міжнародні фінансові організації, інтеграція, боргова залежність, фінансова безпека, глобалізація, цифрові фінанси.

Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями (МВФ, Світовий банк, ЄБРР, ЄІБ) забезпечує макрофінансову стабільність, проте формує боргові зобов'язання [3; 4; 7; 8]. Європейська інтеграція стимулює гармонізацію фінансового законодавства з нормами ЄС, відкриває доступ до європейських ринків капіталу [5, с. 73–76]. Фінансові ринки України поступово інтегруються у світову систему, зокрема через валютну лібералізацію та розвиток фондового ринку [6; 1, с. 115–118]. Водночас ІТ та цифрові фінанси (fintech, електронні платежі, криптовалюти) стають важливим елементом міжнародної взаємодії [2, с. 214–217].

Спостерігається зростання ролі міжнародних кредиторів у фінансовій політиці України [7]. Важливим напрямом стає перехід до “зеленої” економіки та інвестицій у відновлювану енергетику [5, с. 154–158].

Посилюється фінансовий контроль у сфері протидії відмиванню коштів [6; 3]. Активно розвивається цифрова економіка та інтеграція України у глобальні fintech-процеси [2, с. 230–233]. При цьому геополітичні виклики безпосередньо впливають на доступ держави до фінансових ресурсів [7].

Одним із ключових викликів є залежність від зовнішніх запозичень, що формує високе боргове навантаження та створює ризики боргової кризи [1, с. 192–194]. Україна залишається вразливою до глобальних фінансових криз і коливань світових валют [5, с. 203–206]. Серед інших проблем – несприятливий інвестиційний клімат, зумовлений корупцією та слабкістю судової системи [7; 6]. Окрему загрозу становлять кіберризики у фінансовій сфері, що посилюються в умовах цифровізації [2, с. 252–255].

Серед реальних прикладів інтеграції України у світову фінансову систему можна відзначити програми макрофінансової допомоги ЄС у 2022–2023 рр [7; 8]., участь у проєктах

ЗМІСТ

Горобінська Є.С., Аргат Я.П. Усиновлення як форма сімейного виховання: правові аспекти.....	3
Ігнатенко І.А., Обіюх Н.М. Право на екологічну безпеку в умовах війни: проблеми та виклики.....	4
Качаненко Л.В., Ломакіна І.Ю. Зміни в регулюванні колективного договору під час воєнного стану в Україні: законодавчі новації та практика.....	6
Качаненко Л.В., Аргат Я.П. Електронна реєстрація шлюбу в Україні: правові та практичні аспекти.....	7
Кушніренко В.В., Макарчук В.В. Принципи сталого розвитку, превентивних заходів та відповідальності забруднювача – аналіз зарубіжного екологічного законодавства.....	8
Литвин А.Л., Сокиринська О.А. Судова практика як джерело права: тенденції в Україні.....	11
Мазуренко Я.О., Мельник В.О. Правове регулювання міжнародної торгівлі та міжнародних розрахунків у сфері агробізнесу.....	12
Маслій Н.О., Бровко Н.І. Механізм та гарантії реалізації екологічних прав громадян.....	14
Гроза В.С., Бровко Н.І. Методологічні підходи до дослідження інновацій у сільському господарстві України.....	15
Мусієць А.А., Ковальчук І.В. Правові аспекти зовнішньоекономічної діяльності України в умовах інтеграції до ЄС.....	16
Мусієць А.А., Линник Т.В. Колізії в регулюванні права на участь в управлінні державними справами та його реалізація.....	17
Овчарук Т.С., Обіюх Н.М. Розвиток системи екологічного менеджменту в законодавстві Європейського Союзу.....	19
Пузир В.О., Аргат Я.П. Правовий механізм захисту прав дитини у сімейному законодавстві України: сучасний стан та перспективи розвитку.....	21
Решетнік А.В., Аргат Я.П. Домашнє насильство в Україні: тенденції змін.....	23
Сергєєв О.В., Пахомова А.О. Правосуб'єктність штучного інтелекту у сфері патентного права: чи може ШІ бути винахідником.....	24
Сердюк В.В., Линник Т.В. Колізії у співвідношенні міжнародних стандартів прав людини та національного Законодавства України.....	26
Сердюк В.В., Ковальчук І.В. Україна у світовій фінансовій системі: сучасні тенденції та виклики.....	27
Слободянюк В.С., Сокиринська О.А. Практичні аспекти застосування апостиса в суді.....	28
Сморода П.О., Линник Т.В. Проблеми реалізації права на освіту в місцях позбавлення волі.....	30
Сморода П.О., Ковальчук І.В. Використання санкцій як інструменту міжнародної економічної політики.....	31
Мусієць А.А., Пахомова А.О. Забезпечення права на справедливий суд в умовах воєнного стану.....	33
Кармазіна Л.С., Малишко І.В. Роль міжнародних фінансових інституцій у післявоєнному відновленні України.....	34
Бойко І.О., Ковальчук І.В. Арбітражні угоди у міжнародному бізнесі: проблеми та перспективи.....	36
Гнатенко Д.Р., Сімакова С.І. Добросовісність громадян у запобігання корупції в Україні.....	38
Гнатенко Д.Р., Малишко І.В. Роль МВФ та світового банку у підтримці економіки країн, що постраждали від війни.....	40
Сердюк В.В., Настіна О.І. Проблеми та перспективи удосконалення земельного процесуального законодавства України.....	42
Костюк Р.М., Малишко І.В. Співпраця України з міжнародним валютним фондом: досягнення, проблеми та рекомендації.....	43
Блощенко В.І., Настіна О.І. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення: особливості використання та охорони.....	45